

HUMAN AKCIJA ZA
RIGHTS LJUDSKA
ACTION PRAVA

ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM, PRAVOSUĐE I UPRAVU SKUPŠTINE CRNE GORE

Predsjedavajuća Marta Šćepanović

Podgorica, 21.07.2020.

Poštovana gospođo Šćepanović,

predstavnici NVO Akcija za ljudska prava neće prisustvovati sjednici Odbora jer smo na nju pozvani juče, što nam nije ostavilo dovoljno vremena za pripremu i odlaganje ranije preuzetih obaveza. Smatramo da je pozivanje na ozbiljne sastanke poput rasprave u skupštinskom odboru dan ranije neprimjereno i svjedoči o omalovažavanju doprinosa NVO. Ističemo da je ovo već drugi put da se na sjednicu pozivamo jedan dan uoči njenog održavanja.

HRA je blagovremeno podnijela znatan broj obrazloženih predloga rješenjai amandmana na Predlog zakona o medijima i Predlog zakona o RTCG. Međutim, koliko nam je poznato, nijedan predlog nije usvojen a samo je poslanik Neđeljko Rudović, prihvatio naš predlog da se u zakonu definiše „dužna novinarska pažnja“ s obzirom na to da na taj termin Predlog zakona o medijima na nekoliko mjesta upućuje, ali ga ne definiše. Ovakav Zakon o medijima će neminovnodovesti do proizvoljne primjene zakona ako se ovaj amandman poslanika Rudovićai drugi naši predlozi ne prihvate.

Pored propusta oko dužne novinarske pažnje, ističemo da u **Predlogu zakona o medijima**nažalost nema ni precizno definisane zaštite novinarskih izvora u skladu sa standardima Savjeta Evrope; u vezi regulisanja odgovornosti portala za komentare nije obezbjeđeno da se uzme u obzir da li je komentar dat anonimno ili ne; isključivanje odgovornosti novinara za štetu nije predviđeno u potpunosti u skladu sa standardima iz prakse Evropskog suda za ljudska prava (ne vodi se računa da li je sadržaj neistinit samo u nebitnim elementima, niti o kakvom sadržaju iz privatnog života se radi); u potpunosti se odustalo od zaštite prava na privatnost (nije propisano kako se objavljuje lični zapis lika, glasa, kada uz pristanak, kada bez pristanka, šta u slučaju smrti lica o čijem se zapisu radi), iako je nacrt radne grupe sadržao čak tri odredbe o tome, što će naravno dovesti do problema u primjeni zakona; pravo na ispravku i odgovor nije definisano za umrlo lice, za učesnika pravnog lica koji nije i njegov zastupnik, nije propisana djelotvorna zaštita od ponovnog objavljivanja iste štetne informacije privremenom mjerom, niti je sudu omogućeno da zaprijeti mediju da će u slučaju ponovnog objavljivanja, protivno odluci suda, platiti dodatnu kaznu. Predlozi Akcije za ljudska prava (HRA), utemeljeni su kako u

relevantnoj praksi Evropskog suda za ljudska prava, tako i u iskustvu HRA u zaštiti slobode izražavanja i prava na privatnost pred sudovima u Crnoj Gori.

Što se tiče **Predloga zakona o RTCG**, HRA je blagovremeno upozorila da dva predloga u Nacrtu zakona posebno ugrožavaju nezavisnost RTCG:

- oduzimanje nadležnosti Savjetu RTCG (čl. 9d i 22-23) da vrši nadzor nad primjenom programa i davanje te nadležnosti tzv. "nezavisnom regulatoru za oblast elektronskih medija", koji će zapravo kontrolisati Vlada. Naime, članove Savjeta Agencije za elektronske medije, jedinog regulatora u oblasti elektronskih medija, kao i direktora Agencije, imenovaće Vlada na osnovu Zakona o državnoj upravi (čl. 44) koji je usvojen u novembru 2018. godine. Ovakav način imenovanja Savjeta regulatornog tijela za elektronske medije nije u skladu sa Direktivom EU o audiovizuelnim medijskim uslugama, po kojoj nacionalna regulatorna tijela moraju biti pravno odvojena od Vlade i funkcionalno nezavisna od nje ili bilo kog drugog javnog ili privatnog tijela, kao ni sa Preporukom br. R (2000) 23 Komiteta ministara Savjeta Evrope državama članicama o nezavisnosti i funkcijama regulatornih organa u oblasti radio-difuzije, koja govori o tome da i zakonom treba propisati i u praksi obezbijediti stvarno nezavisno djelovanje regulatornih organa od političkih snaga i ekonomskih interesa;

- izbor članova i članica Savjeta RTCG tako da Skupština Crne Gore glasa za listu kandidata i kandidatkinja (čl. 38-39), umjesto za pojedine osobe, nema opravdanja, jer se osobe za članstvo kandiduju samostalno, u ličnom kapacitetu, a ne na političkoj listi koja bi dozvoljavala da se o njoj glasa kao o kolektivitetu. Na predloženi način se i Savjet RTCG izlaže ozbiljnom riziku da njegov sastav ne bude blagovremeno izabran.

Žao nam je da se ponovo dobronamjerni, razumni i obrazloženi predlozi ne usvajaju blagovremeno i tako u kontinuitetu odlažu neophodne reforme.

S poštovanjem,

Tea Gorjanc Prelević

izvršna direktorica NVO Akcija za ljudska prava